

Yritysten vesivastuullisuus – mitä sillä tarkoitetaan?

Kullan kallis Kokemäenjoki - keskustelutilaisuus

Teija Kirkkala, toiminnanjohtaja (FT)

7.5.2025

Sisältö

- ▶ Miksi ja mitä vesivastuullisuus on?
- ▶ Haasteita ja mahdollisuuksia
- ▶ Satakuntalaisia esimerkkejä ja kokemuksia yritysten vesivastuusta
 - ▶ Laatuvesi -hanke
 - ▶ Vesiensuojeluohjelmat
 - ▶ Yritys-case

Pyhäjärvi-instituuttisäätiö sr

- ▶ Perustettu 1989
- ▶ Säätiön tarkoituksena on edistää elintarviketaloutta ja ympäristöä kokevaa kehittämis-, koulutus- ja tutkimustoimintaa.
- ▶ Säätiö toteuttaa tarkoitustaan Pyhäjärvi-instituutti -nimisen kehittämis-, koulutus- ja tutkimuskeskuksen avulla

- ▶ Toteuttaa kehittämis-, tutkimus-, koulutus- ja neuvontahankkeita
- ▶ Elintarvikealalla tavoitteena kilpailukyvyn edistäminen vastuullisesti
- ▶ Ympäristöasioissa erikoistuttu vesiin, tavoitteena vesien tilan parantaminen
- ▶ Perusperiaatteena tieteellisen tiedon hankkiminen ja soveltaminen käytäntöön
- ▶ Tavoitteita edistetään hankkeiden ja omien toimintaohjelmien avulla
- ▶ Kansallinen ja kansainvälinen

Rypsi Rapsi

FOORUMI

Yritykset ja vesi

- ▶ Vesi kuuluu kaikkien yritysten toimintaan joko suoraan tai arvoketjujen kautta.
- ▶ Prosessivedet, jätevedet, hulevedet...
- ▶ Vesi voi olla yrityksille riski vesikriisien voimistuessa ja lisääntyessä, mutta se voi olla myös mahdollisuus
 - ▶ Veden määrä ja laatu
 - ▶ Veteen kytkeytyvien ekosysteemien tila
 - ▶ Sääntely ja politiikka
 - ▶ Sidosryhmien odotukset
 - ▶ Kustannukset

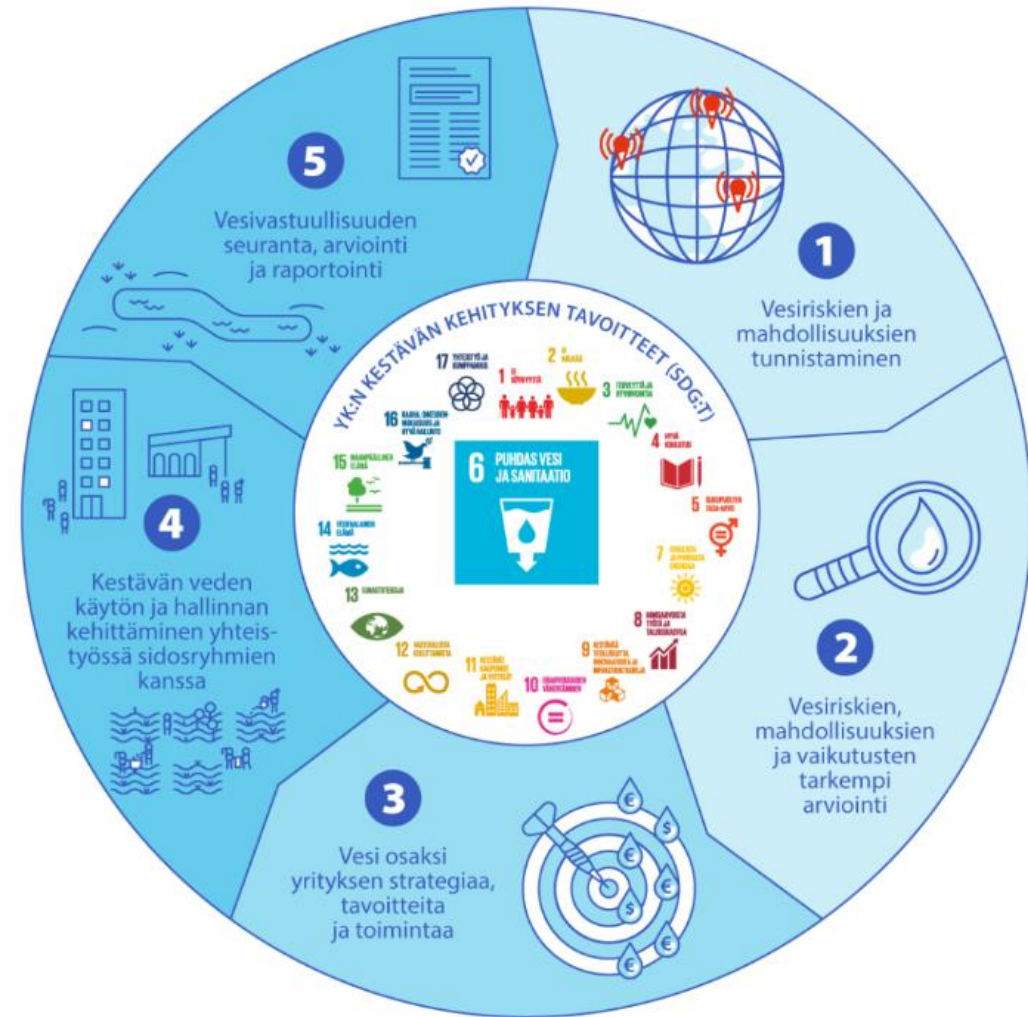
Mitä vesivastuullisuus on?

- ▶ "Yritysten veden käyttöä, joka on sosiaalisesti ja kulttuurisesti oikeudenmukaista, ympäristön kannalta kestävää ja taloudellisesti kannattavaa, ja jonka käytänteet kehitetään yhdessä sidosryhmien kanssa." *Alliance for Water Stewardship 2019*
- ▶ Kattaa sekä yritysten omat toimipaikat valuma-alueineen että arvoketjut.
- ▶ Perustana on, että toimitaan lainsäädännön ja lupaehtojen mukaisesti
 - ▶ Vesivastuutoimenpiteillä ylitetään minimivaatimukset

Vesivastuusitoumus

- ▶ Haastaa yritykset tunnistamaan vesiriskit arvoketjuissaan ja huolehtimaan siitä, että niiden toimipaikat ja alihankkijat käyttävät vettä kestävästi.
- ▶ Kannustaa yrityksiä kehittämään veden kestävää hallintaa yhteistyössä sidosryhmien kanssa.
- ▶ Sitoumuksen ovat perustaneet Aalto-yliopisto, Luke, Syke, VTT, WWF Suomi, MMM, UM ja YM.
- ▶ Vesivastuusitoumus on osa kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumusta ja YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden kansallista

Vesivastuullisuus – Teot ja asenteet

- Vesivastuu on olennainen osa yritysten ympäristövastuuta
- Se kulkee osana yrityksen strategiaa ja operatiivisia toimintoja.
- Vesivastuusitoumus - tavoitteena tehdä Suomesta maailman vesivastuullisin 2030

Riskien hallinta

Riskien hallinta ja vastuullisuus käyvät käsi kädessä. Vesivastuullisuudella vähennetään

- tuotannon ympäristöriskejä
- Tuotteiden turvallisuusriskejä
- yrityksen maineriskejä.

Vesi- ja energiatehokkuus kilpailuetuna

- Veden käytön minimointi
- Suljettujen vesikiertojen lisääminen
- Lämmön talteenotto
- Jätevedet
- Kiertotalous - ravinteiden ja sivuvirtojen talteenotto ja hyödyntäminen

Vastuullisuusviestintä ja brändäys

- Sisäinen ja ulkoinen viestintä
- Kilpailuetua ja rahoituksia innovaatioille
- Suomessa tuotanto on verraten vesivastuullista globaalisti veden hyvän laadun ja saatavuuden vuoksi
- Puhdas ja laadukas vesi Suomen yrityksille on etu ja etenkin vientietu

Haasteita ja mahdollisuuksia

- ▶ Tuotannon ja toiminnan jatkuvuus: veden määrä ja laatu
- ▶ Vedenpuhdistuksen kustannusten nousu
- ▶ Maineriskit ja -edut
- ▶ Terveys ja turvallisuus
- ▶ Vesitehokkuuden kustannussäästöt
- ▶ Kilpailuedut
- ▶ Energiakustannukset
- ▶ Rahoitusmahdollisuudet ja rahoituksen hinta:
 - ▶ EU:n kestävän rahoituksen taksonomia
 - ▶ Finanssialan ESG-vaatimukset

Esimerkki 1: Satakunnan elintarviketeollisuuden käyttämään veteen liittyvien riskien hallinta

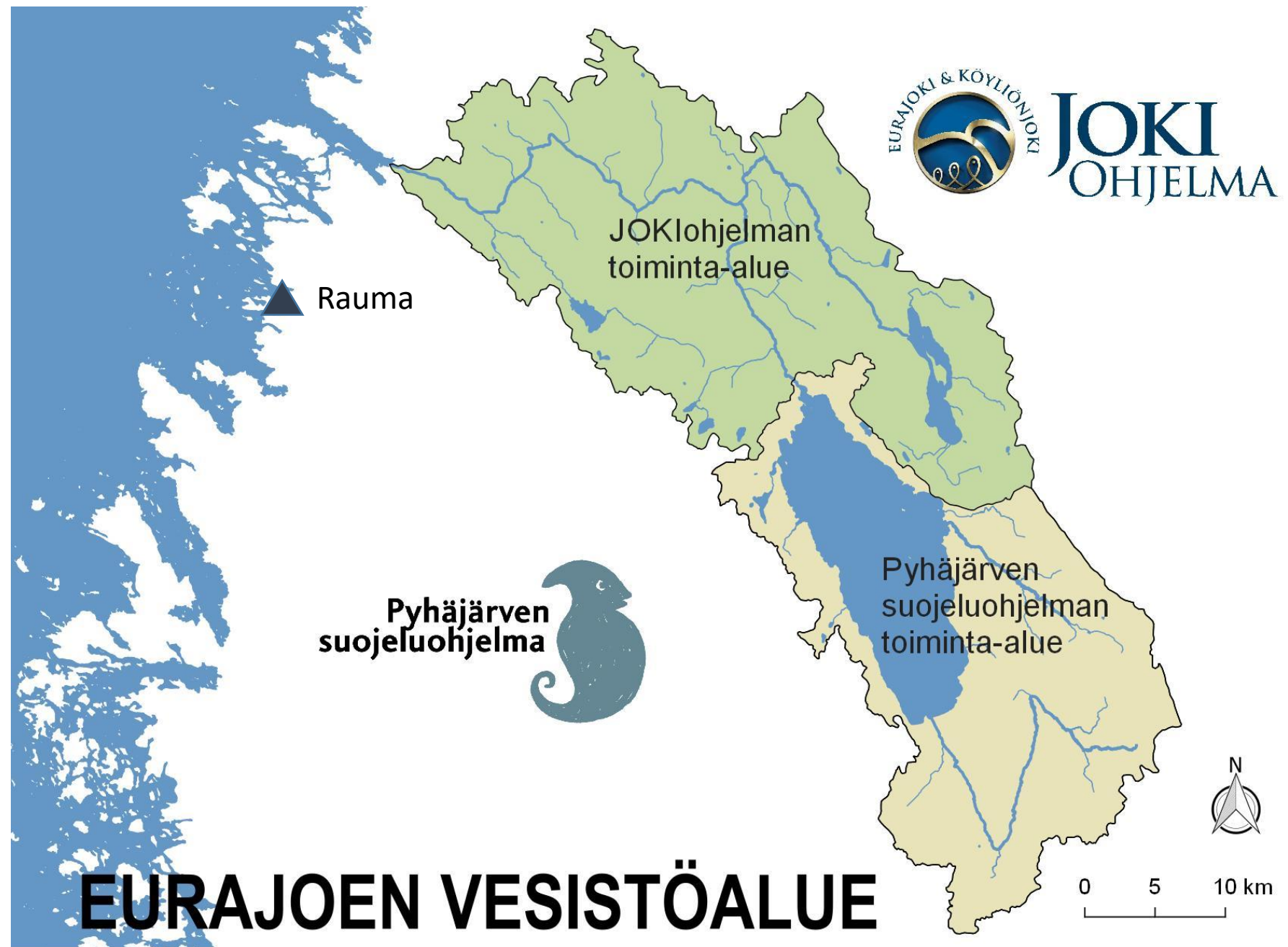
- Alueen elintarvikeyrityksille on luotu riskienhallintatyökalu ja se on kaikkien käytettävissä.
- Elintarvikeyrityksillä on tehtynä riskienhallinta-analyysit ja varasuunnitelmat mahdollisten ongelmien varalle.
- Yrityksillä on toimiva keskusteluyhteys ja yhteistyö Satakunnassa vettä tarjoavien vesilaitosten kanssa.

laatuvesi.samk.fi

Esimerkki 2. Vapaaehtoisesti rahoitetut vesiensuojeluoh- jelmat

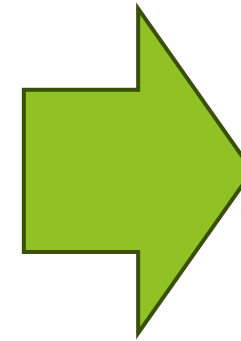
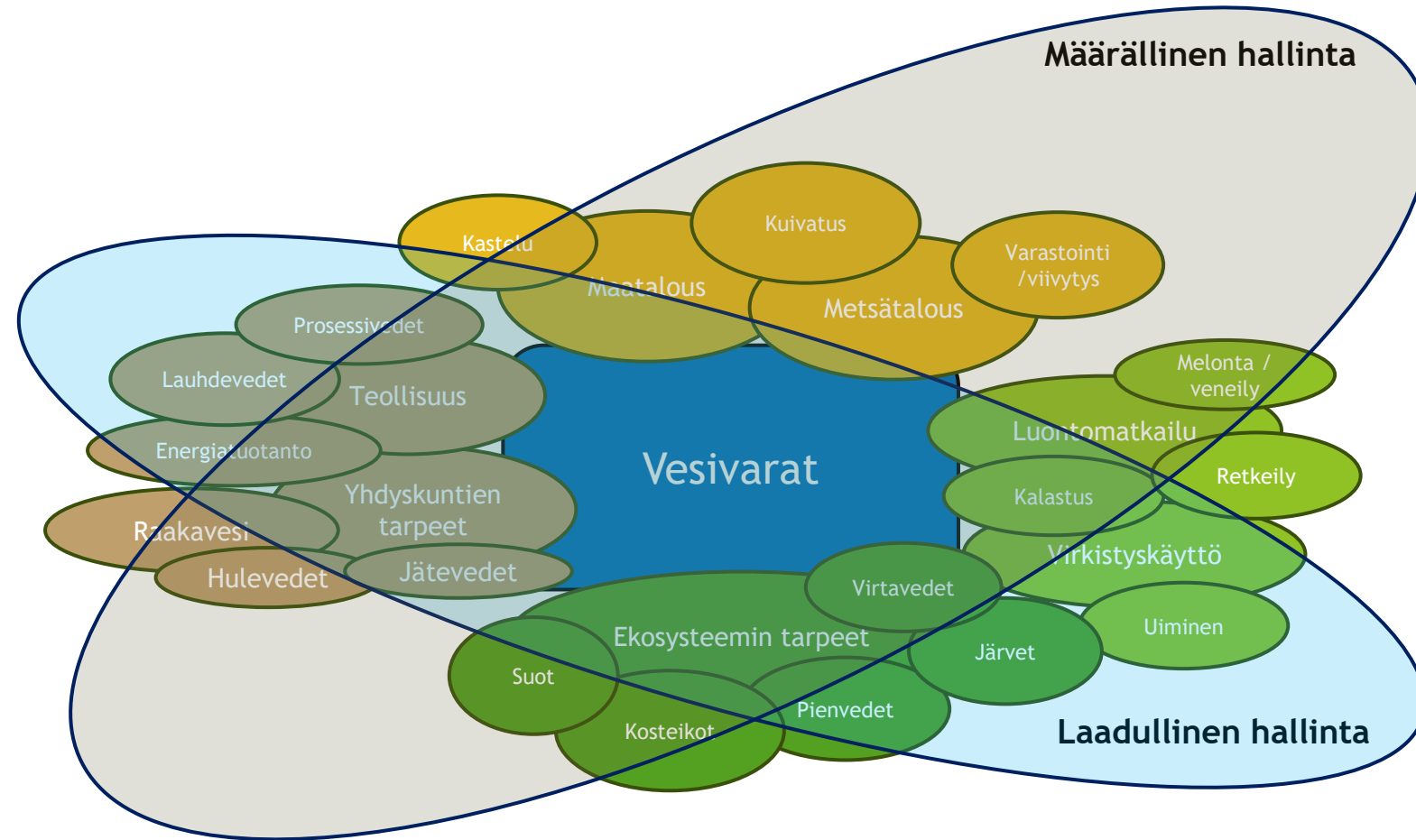
Sucros
Apetit
HKFoods Finland
Juho Thermal Ltd
Biolan
TVO Oy
PKV Oy
JVP-Eura Oy
+kunnat

Esim. 3. Case Appetit ja vesivastuu

- ▶ Appetitin edeltäjä Lännen Tehtaat on yksi Pyhäjärvi-instituuttisäätiön perustajista 1989
- ▶ Osallistunut vuotuisella rahoituksella Pyhäjärven suojeleohjelmaan sen perustamisesta 1995 lähtien
- ▶ Osallistunut JOKIohjelman rahoitukseen 2019 lähtien
- ▶ Osallistunut alkutuotannon vastuullisuusohjelman rahoitukseen 2021 lähtien
- ▶ Osallistunut Köyliönjärven kunnostus –hankkeiden osarahoitukseen
- ▶ Appetitin omistamalla koetilalla sekä heidän sopimustiloillaan toteutettu lukuisia kuormituksen vähentämistoimenpiteiden ja vesienhallinnan pilotteja
- ▶ Appetit Vastuuviljely = laadukas, turvallinen ja ympäristöystävällinen viljely, noin 140 viljelijää
 - ▶ Toteutettu lukuisia hankkeita viimeisen 20 v aikana
- ▶ Appetitin kalatuotteet
 - ▶ Järvikalapihvi ja –puikko särjestä ja Itämeren kalapuikko silakasta
- ▶ Panostukset vesitehokkuuteen pakastetehtaalla: laiteinvestoinnit kuorinta- ja pesulaitteistoon sekä herneen vastaanottoon – järviveden käytön yli puolittaminen satokausiprosessissa
- ▶ Lisäksi Itämeri-sitoumus ja Saaristomeri-ohjelma

Mitä on monitavoitteinen vesienhallinta? – näkökulmia vesivastuuseen

Eri tarpeet
huomioivaa (eikä
ikävä kyllä
helposti
toteutettavaa)

Kiitos mielenkiinnosta!

Kiitos!

teija.kirkkala@pji.fi